

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Intimacy with Quran and Personality

رحيمه روحاني راد، کارشناسی ارشد روانشناسی
محبوبه فرامرزي، دانشيار روانشناسی
محمد هادی يدالله پور، دانشيار معارف اسلامي

انس با قرآن

- انس : همراهی با آن چیز فرد را به آرامش می رسد.

- مراحل انس با قرآن :

- انس با ظاهر قرآن:

- **استماع :** وَ إِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَ أَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

- **تلاوت:** فَاقْرَأْ مَا تيسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ

- انس با باطن قرآن:

- فهم معارف و تفسیر

- تدبر در آیات: عمیق ترین مرحله انس

- كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَ لِيَتَذَكَّرَ أُولُوا الْأَلْبَابِ

- امام علی (ع):

تفقهو فی القرآن فانه ربیع القلوب

در قرآن اندیشه کنید، زیرا بهار دلهاست

ویژگیهای شخصیت

- الگوهای اختصاصی و متمایز تفکر، هیجان و رفتار که سبک تعامل فرد با محیط فیزیکی و اجتماعی هر شخص را رقم می زنند.
- صفات نسبتاً پایدار
- شگل گیری شخصیت:
- عوامل بیولوژیک
- عوامل محیطی

وای کس که
سایه خلد غم
غظ

عشق با بر طاعت و سبوح تو ای جنت لاق بود

حسن و آرایش با سبوح که پندال میرود و دین

تعامل شخصیت با محیط

- شخصیت هر فرد، پاسخهای معینی را در دیگران **فرا** می خواند.
- هر فردی محیط هایی همخوان با شخصیت خود را **انتخاب** و **یا می سازد**.

سوال پژوهش

• آیا بین انس با قرآن و ویژگیهای شخصیت ارتباطی وجود دارد؟

• آیا ویژگیهای شخصیتی پیش بینی کننده انس با قرآن هستند؟

متدولوژی

- مطالعه: توصیفی-تحلیلی
- جامعه آماری: 228 نفر از دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی ساری در سال تحصیلی 94-95
- نمونه‌گیری: تصادفی طبقه‌ای
- ابزار:
- پرسشنامه انس با قرآن
- تست پنج عاملی شخصیت: NEO-FPI

إِنَّ عِنْدَنَا الْقُرْآنَ وَهَدًى لِّلَّذِينَ هُمْ عَنْ أَعْمَى

انس با قرآن و نوروزگرایی (Neuroticism)

- شاخص بی ثبات عاطفی فرد، ناسازگاری و یا عصیت است.
- زیرمؤلفه های آن، اضطراب، خشم، افسردگی، خجالت، تکانشوری (ناتوانی در کنترل کشش ها و هوس ها)، آسیب پذیری در مقابل استرس.
- نتیجه: انس با قرآن با نوروزگرایی **ارتباط منفی** داشت، اما **معنادار نشد**.

انس با قرآن و برونگرایی (Extroversion)

● نتیجه: انس قرآن با برونگرایی **ارتباط مثبت** **معنی دار** داشت ($r = .179$).

● ویژگیهای این افراد، دوستدار دیگران بودن، تمایل به شرکت در اجتماعات، فعال، اهل گفتگو، علاقه به کار و تولید

● زیرمؤلفه های آن: صمیمیت، جمع گرایی، قاطعیت، فعالیت، هیجان خواهی، هیجانهای مثبت

انس با قرآن و گشودگی به تجربه

(Openness to experience)

● نتیجه: انس قرآن با متغیر گشودگی به تجربه
ارتباط منفی معنی دار داشت ($r = -.151$).

● این افراد، در باروری تجربه های درونی و
دنیای پیرامون کنجکاو هستند و زندگی آنها
سرشار از تجربه است.

● زیرمؤلفه های آن: تصورات فعال، حساسیت به
زیبایی، توجه به تجربه های عاطفی درونی،
داوری مستقل

انس با قرآن و توافق (Agreeableness)

- نتیجه: انس قرآن با ویژگی شخصیتی توافق ارتباط مثبت معنی دار داشت ($r = .258$).
- ویژگیهای این افراد، دوستدار دیگران هستند، اساسا نوع دوست هستند، با دیگران احساس همدردی می کنند و مشتاق به کمک هستند
- زیرمؤلفه های آن: اعتماد، سادگی، نوع دوستی، تبعیت، تواضع، نرمش در برابر دیگران

انس با قرآن و وجدانی بودن (Conscientiousness)

● نتیجه: انس قرآن با ویژگی شخصیتی وجدانی بودن ارتباط مثبت معنی دار داشت (0 / 176) $r=$.

● دو ویژگی مهم این افراد: توانایی کنترل تکانه ها، بکارگیری طرح و برنامه در رفتار.

● زیرمؤلفه های آن: شایستگی، نظم، وظیفه شناسی، تلاش برای موفقیت، نظم درونی، انعطاف ناپذیری

پیشگویی کننده های انس با قرآن در آنالیز رگرسیون

سه ویژگی شخصیت توافق و برونگرایی و گشودگی به تجربه 33/9% واریانس انس با قرآن را تبیین می کنند.

گشودگی به تجربه، پیشگویی کننده منفی ($\beta = -0.207$)

توافق پیشگویی کننده های مثبت ($\beta = 0.219$)

برونگرایی پیشگویی کننده مثبت ($\beta = 0.150$)

إِنَّمَا الْقُرْآنُ وَهْدِي لِلَّذِينَ هُمْ عَنْ أَسْرَمٍ

متاآنالیز (2002) Saroglou

- در مطالعه ای در خصوص ارتباط مذهبی بودن با ویژگیهای شخصیت بررسی بر 8282 شرکت کننده:
- در مردمان مذهبی:
- ویژگی **توافق بالاتر** است
- ویژگی **وجدان بالاتر** است.
- بحث: آیا دو یافته فوق، متاثر از فطرت (nature) است یا محیط (environment)؟
- سهم فطرت، حداقل 30% است.

Francis

● افراد مذهبی دارای ویژگیهای مهم شخصیتی
زیر هستند:

● **Low impulsiveness**

● **Low excitement settings**

Saroglou (2003)

گشودگی به تجربه در مذهب‌یون :

Lower of: Openness to idea,
action, value

No change: Openness to
fantasy, feeling, aesthetic

Fiss (2003)

اعتقاد به مذهب با ویژگیهای شخصیتی
زیر ارتباط منفی معنادار دارد:

Impulsiveness

Hostility

Angry

Durkheim

- مطابق تئوریهای اجتماعی کلاسیک، مذهب نقش **حفاظتی** در مقابل بی نظمی اجتماعی (**social anomy**) دارد.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَأَمَّا الْخَالِفُونَ عَظِيمٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ